

Udkast til

Bekendtgørelse om forretningsorden for Tvangsbehandlingsnævnet

I medfør af § 16 a, stk. 3, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1022 af 28. august 2017, og efter forhandling med Tvangsbehandlingsnævnet fastsættes:

Kapitel 1

Tvangsbehandlingsnævnets opgaver og sammensætning

§ 1. Tvangsbehandlingsnævnet behandler klager over beslutninger om anvendelse af tvangsbehandling og andre tvangsindgreb, der foretages med henblik på at gennemføre behandling, truffet efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile.

§ 2. Tvangsbehandlingsnævnet består af en formand eller dennes stedfortræder og et af sundhedsministeren fastsat antal beskikkede medlemmer, jf. § 16 b, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Stk. 2. Udpegningen af formanden og dennes stedfortræder samt beskikkelser af medlemmerne gælder for en periode på fire år, og de kan samtidig være formand, næstformand eller medlemmer af Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn eller Det Psykiatriske Ankenævn. Udtræder formanden, dennes stedfortræder eller et medlem i perioden, udpeges eller beskikkes en ny formand eller et nyt medlem for den resterende del af perioden.

Stk. 3. Styrelsen for Patientklager varetager sekretariatsbetjeningen af Tvangsbehandlingsnævnet, jf. § 16 a, stk. 4, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Kapitel 2

Forberedelse af sagerne

§ 3. Lægen eller tandlægen, der har truffet beslutning om anvendelse af tvang, indbringer efter anmodning fra patienten, dennes pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig klager over beslutninger herom for Tvangsbehandlingsnævnet efter § 17, stk. 2, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile.

Stk. 2. Patienten, dennes pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig har endvidere mulighed for selv at indbringe sagen direkte for Tvangsbehandlingsnævnet.

§ 4. Formanden afgør, om en klage falder inden for Tvangsbehandlingsnævnets kompetence, om klageren har tilstrækkelig retlig interesse i sagen, og om en klage skal afvises på grund af en overskridelse af klagefristen, jf. § 4 a i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Stk. 2. Formanden kan bemyndige sekretariatet til at træffe beslutninger efter stk. 1.

§ 5. Ved sagens modtagelse påser formanden, at de nødvendige oplysninger er medsendt, herunder en udskrift af tvangsprotokollen, jf. § 15, stk. 1, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, kopi af journalen for det pågældende behandlingsforløb, en erklæring om den besluttede tvang, et udfyldt klageskema (oplysningsskema) og eventuel erklæring til brug ved tvangsindlæggelse.

Stk. 2. Indbringer patienten, dennes pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtige selv klagen for Tvangsbehandlingsnævnet, underretter nævnets formand ledelsen af behandlings- og beslutningsstedet om klagen og anmoder samtidig om fremsendelse af de fornødne oplysninger til nævnet, jf. stk. 1.

Stk. 3. Formanden kan bemyndige sekretariatet til at varetage formandens opgaver efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Sekretariatet er ansvarlig for oplysning af sagen, indhentelse af fornøden sagkyndig vurdering og udarbejdelse af forslag til afgørelse.

Stk. 5. Sekretariatet kan under sagsforberedelsen forelægge en sag for Retslægerådet, før nævnet træffer afgørelse i sagen.

Stk. 6. Nævnets formand kan fastlægge generelle eller konkrete retningslinjer for sekretariatets virksomhed.

Kapitel 3

Afholdelse af møder m.v.

§ 6. Tvangsbehandlingsnævnet udøver sin virksomhed i møder, herunder telefonmøder eller lignende, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Formanden eller dennes stedfortræder kan træffe afgørelser i sager, som ikke skønnes at give anledning til tvivl, herunder afvise anmodninger om genoptagelse af sager.

Stk. 3. Sager, som formanden eller dennes stedfortræder skønner egnet til skriftlig votering, kan sendes til medlemmerne med indstilling om afgørelse.

§ 7. Formanden eller dennes stedfortræder fastsætter tid, sted og dagsorden for møderne.

Stk. 2. Sekretariatet bestemmer rækkefølgen for behandling af de indkomne klager, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Formanden kan bestemme, at sager af særlig hastende karakter, herunder klager over beslutning om tvangsbehandling, der efter § 17, stk. 3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, har opsættende virkning, skal behandles forud for tidligere indkomne sager.

Stk. 4. Formanden kan bemyndige sekretariatet til at varetage formandens opgaver efter stk. 1.

§ 8. Ved afgørelsen af en sag sammensættes Tvangsbehandlingsnævnet af

- 1) formanden eller dennes stedfortræder,
- 2) et medlem enten fra Danske Patienter eller Danske Handicaporganisationer, jf. stk. 3, og
- 3) et medlem fra enten Lægeforeningen eller Tandlægeforeningen, jf. stk. 4.

Stk. 2. Formanden eller dennes stedfortræder beslutter, hvilke beskikkede medlemmer der skal deltage i nævnets afgørelse af den enkelte sag, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Beskikkede medlemmer fra Danske Patienter eller Danske Handicaporganisationer, jf. § 16 b, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, deltager i almindelighed i nævnet på skift.

Stk. 4. Ved behandlingen af sager, der vedrører beslutninger, der er truffet af en læge, medvirker et medlem beskikket efter indstilling fra Lægeforeningen, og ved behandlingen af sager, der vedrører beslutninger truffet af en tandlæge, medvirker et medlem beskikket efter indstilling fra Tandlægeforeningen, jf. § 16 b, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

§ 9. Formanden eller dennes stedfortræder leder og tilrettelægger mødet.

Stk. 2. Tvangsbehandlingsnævnet er ved afgørelsen beslutningsdygtigt, når formanden eller dennes stedfortræder, jf. § 8, stk. 1, nr. 1, samt et medlem omfattet af § 8, stk. 1, nr. 2, og et medlem omfattet af § 8, stk. 1, nr. 3, er til stede.

§ 10. Tvangsbehandlingsnævnets møder er ikke offentlige.

Stk. 2. Formanden eller dennes stedfortræder kan bestemme, at særligt sagkyndige eller andre kan deltage uden stemmeret ved nævnets behandling af en sag.

Kapital 4

Afgørelser m.v.

§ 11. Tvangsbehandlingsnævnet skal træffe afgørelse i klagesager inden 14 hverdage efter klagens modtagelse i sager, der vedrører beslutninger truffet efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, som på tidspunktet for klagens indgivelse fortsat har gyldighed, jf. § 16 c, stk. 3, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Stk. 2. Nævnet påbegynder sagsbehandlingen, når sagen anses for oplyst.

Stk. 3. I sager, som vedrører beslutninger om tvang, som ikke længere er gyldige, skal nævnet træffe afgørelse snarest muligt.

§ 12. Tvangsbehandlingsnævnet tager stilling til, om betingelserne for tvangsbehandling og andre tvangsindgreb, der foretages med henblik på at gennemføre behandling, var opfyldt på beslutningstidspunktet. Nævnet kan godkende eller ophæve beslutningen om tvangsbehandling og andre tvangsindgreb.

Stk. 2. Nævnet tager som led i sin prøvelse blandt andet stilling til:

- 1) Patientens habilitet.
- 2) Om der er indhentet korrekt informeret samtykke.

3) Om de øvrige kriterier for tvang var opfyldt på tidspunktet for beslutningen.

Stk. 3. Nævnet kan ikke udtale kritik af lægens eller tandlægens beslutninger.

§ 13. Tvangsbehandlingsnævnets afgørelser, jf. § 12, træffes ved stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens eller dennes stedfortræders stemme udslagsgivende.

Stk. 2. Nævnets afgørelser indføres i en beslutningsprotokol, som underskrives af formanden eller dennes stedfortræder. Et medlem kan kræve en kort begrundelse for sit standpunkt tilført protokollen.

Stk. 3. Afgørelser udfærdiges skriftligt, med begrundelse og med angivelse af, om det er et enigt nævn eller et flertal af nævnets medlemmer, der har truffet afgørelse. I afgørelsen angives navnene på de nævnsmedlemmer, der har deltaget i afgørelsen. Et medlems eventuelle særstandpunkt anføres kort i afgørelsen med angivelse af medlemmets navn.

§ 14. Tvangsbehandlingsnævnets afgørelse sendes til sagens parter.

Stk. 2. Afgørelsen sendes desuden til Styrelsen for Patientsikkerhed til brug for styrelsens tilsyn med sundhedsområdet efter sundhedsloven og til opsamling af viden til brug for læring i sundhedsvæsenet.

Stk. 3. Afgørelsen kan desuden sendes til de regioner og kommuner, hvor behandlingen har fundet sted, og andre med berettiget interesse.

§ 15. Tvangsbehandlingsnævnets afgørelser offentliggøres i anonymiseret form, hvis de er af principiel betydning eller har almen interesse og er egnede som vejledning om nævnets praksis.

§ 16. Tvangsbehandlingsnævnet er i sin virksomhed uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse, jf. § 16 a, stk. 1, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Stk. 2. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 16 a, stk. 2, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Stk. 3. Fremkommer der i en sag, som er afgjort af nævnet, nye og for sagens afgørelse væsentlige oplysninger, tager nævnet sagen op til fornyet behandling og afgørelse. Det samme gælder, hvis der er begået væsentlige fejl i sagsbehandlingen.

Kapitel 5

Domstolsprøvelse og vejledning herom

§ 17. Tvangsbehandlingsnævnet skal efter anmodning fra patienten, dennes pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig indbringe sine afgørelser vedrørende tvangsindlæggelser samt tilbageholdelse og tilbageførsel, jf. §§ 10 og 12 i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a.

Stk. 2. Tvangsbehandlingsnævnet skal vejlede patienten, dennes pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig om adgangen til domstolsprøvelse efter retsplejelovens kapitel 43 a. Nævnet skal endvidere vejlede om, at begæring om sagens indbringelse for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a skal fremsættes inden 4 uger fra nævnets afgørelse i sagen, samt om at senere fremsættelse af begæringen indtil 6 måneder efter nævnets afgørelse i sagen undtagelsesvis kan tillades af retten, når der foreligger særlig grund til at fravige fristen. Tvangsbehandlingsnævnet skal endvidere gøre patienten, dennes pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig bekendt med, at sagen vil blive indbragt for retten af nævnet, og at retten beskikker en advokat for patienten, medmindre den pågældende selv har antaget en advokat.

Kapitel 6

Forskellige bestemmelser

§ 18. Tvangsbehandlingsnævnets medlemmer er ved udøvelsen af deres virksomhed for nævnet underlagt tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27.

§ 19. Tvangsbehandlingsnævnets medlemmer er ved udøvelsen af deres virksomhed for nævnet omfattet af forvaltningslovens regler om inhabilitet.

Stk. 2. Et nævnsmedlem har pligt til at underrette nævnet om forhold, som kan medføre vedkommendes inhabilitet, ligesom ethvert af nævnets andre medlemmer, der er bekendt med sådanne forhold, har pligt til at oplyse nævnet herom.

Stk. 3. Et nævnsmedlem må ikke medvirke ved behandlingen af en konkret sag i blandt andre følgende situationer:

- 1) Hvis nævnsmedlemmet har nære personlige relationer til en af sagens parter.
- 2) Hvis nævnsmedlemmet har deltaget i behandlingen af samme sag i en anden institution, eksempelvis Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn eller Patienterstatningen.
- 3) Hvis patienten på noget tidspunkt er blevet undersøgt eller behandlet af nævnsmedlemmet.
- 4) Hvis patienten i forbindelse med det påklagede forhold er blevet undersøgt eller behandlet på den sygehusafdeling, 5) plejecenter, klinik m.v., hvor nævnsmedlemmet er beskæftiget.
- 6) Hvis der i øvrigt foreligger konkrete omstændigheder, som kan være egnede til at vække tvivl om den pågældendes uvildighed.

Stk. 4. Hvis et nævnsmedlem er i tvivl om sin habilitet, kan spørgsmålet drøftes med sekretariatet.

Stk. 5. Nævnet afgør, om et nævnsmedlem kan deltage i behandlingen af en sag. Nævnsmedlemmet må ikke deltage i behandlingen og afgørelsen af spørgsmålet om vedkommendes inhabilitet. I tilfælde af stemmelighed er formandens eller vedkommende stedfortræders stemme afgørende.

§ 20. Tvangsbehandlingsnævnet afgiver en årsrapport om sin virksomhed. Årsrapporten offentliggøres og sendes til Folketingets § 71-tilsyn, sundhedsministeren, Sundhedsstyrelsen, regioner og kommuner. Årsrapporten forberedes af sekretariatet.

Kapitel 6

Ikrafttræden

§ 21. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2018.